

Company Botín

- Zapatero no s'ha encarat amb la banca. Els ha dedicat només homilies demanant bona conducta

JOSÉ GARCÍA ABAD*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 8.02.09

In illo tempore, quan governava el Banc d'Espanya Mariano Rubio, n'hi havia prou amb un gest seu gairebé imperceptible, amb prou feines el moviment d'una cella, perquè tots els banquers tremolessin. Ara el governador s'amaga al seu despatx de Cibeles recreant-se en els retrats pintats per Goya mentre Zapatero, que ha assumit el càrrec de vicepresident econòmic i governador del Banc d'Espanya en funcions, convoca les sis grans entitats financeres a palau: tres vegades en quatre mesos.

EL PRESIDENT és, no obstant, conscient que avui la banca taca. Ha calat la idea que no transmet els 250.000 milions d'euros posats a la seva disposició a "les famílies i a les pimes", segons un afegitó que s'ha fet tòpic i amb què l'oposició ataca el Govern. En conseqüència, Zapatero, que és imatge en estat pur, va canviar l'escenari en què es va portar a terme l'última cita. En lloc de butaques confortables hi va posar cadires d'Ikea; en lloc de tauletes de te, cavallets del tot a cent; en lloc de cafetons, folis i bolígrafs Bic. Ja no apareix a la fotografia, que és com entén la política el president, colze a colze amb el primer banquer d'Espanya i part de l'estranger, un Botín arrepatat com en la primera reunió. La configuració de les taules en forma d'U situa en la corba presidencial Zapatero i Solbes, que, per cert, no va ser requerit per al

primer cafetó. A la seva dreta, el duopoli bancari Botín i González, més Ángel Ron, del Popular. A la seva esquerra els dos grans caixistes, Fainé i Blesa, juntament amb José Luis Olivas de Bancaixa, el tercer, encara que a gran distància, en el rànquing.

En cap de les reunions ha estat present el governador del Banc d'Espanya, que és qui coneix o hauria de conèixer la situació de les entitats financeres amb tot detall, qui pot fer una sèrie d'indicacions i propostes que cap banc està en condicions de rebutjar. Cal preguntar-se si l'actitud de Miguel Ángel Fernández Ordóñez (MAFO, per als entesos) és de passotisme davant el menyspreu a què sembla sotmetre'l el president o, per contra, si aquest l'ha exclòs precisament perquè no pot comptar amb ell.

Zapatero, com deia, és conscient que la banca, que mai en veritat ha estat estimada --Suárez l'anomenava la madrastra--, no passa pel seu moment de màxima popularitat. L'eslògan de l'oposició, dels sindicats, de les patronals i de les cambres de comerç que reclamen que els diners injectats reguin "les pimes i les famílies" fa fortuna, així que ha fet alguns gestos com el referit disseny de l'escenari o com les seves vehements paraules en el míting de Lugo. Un doble llenguatge de severitat pública i cordialitat privada, ja que de la reunió a la Moncloa, de la qual no ha sortit ni una sola decisió, no s'ha passat de l'"a veure si feu un esforç" o el "procureu que almenys els euros confiats per l'ICO es distribueixin per les finestretes bancàries sense objeccions informàtiques". La mateixa duplicitat, en l'àmbit privat i en el públic, s'observa en el PP, on es retreia als socialistes ser el govern dels banquers en general, mentre ells mantenen relacions admirables amb els banquers en particular.

Altres governs estan estudiant solucions dràstiques com la nacionalització amb carta d'acomiadament dels directius o la més enutjosa de crear un Banc Nacional de les Escombraries, que els alliberi de brutícia i que seria com refundar-los a costa del contribuent. Zapatero prefereix predicar homilies encarint-los bona conducta.

Des de la segona reunió, el novembre del 2008, a l'última, ha passat un fet rellevant: els dos grans bancs i les dues primeres caixes han informat que el 2008 han guanyat molts diners; no han incrementat els seus beneficis en la mateixa mesura que l'any anterior, però els han incrementat. El Santander va guanyar un total de 9.000 milions d'euros; el BBVA en va obtenir 5.000; la Caixa en va aconseguir 1.800, i Caja Madrid, 960. Amb aquestes dades, cal preguntar-se si l'Estat ha de prestar-los diners o són ells els que havien de prestar-ne a l'Estat com han fet al llarg de la història.

AL MÍTING de Lugo, Zapatero va advertir que "no és el moment de grans beneficis: és el moment de recolzar el crèdit i el finançament de les famílies i les empreses". Eren frases per a la galeria. No és contra els beneficis --que, per cert, són merament virtuals-- contra els que havia de clamar, ja que un banc que no els exhibeix està mort, però sí que els hauria de censurar que reparteixin dividendes en lloc d'aplicar-los a la recapitalització de les seves entitats. Potser és una bona cosa que els bancs digereixin en la intimitat la bombolla a què ells han contribuït, però els temps no estan per repartir dividendes.

El ministre Sebastián, per a qui "els bancs són els culpables de la crisi", adverteix que "al Govern se li està acabant la paciència". José Blanco, des del PSOE, el rectifica assegurant que "el Govern té tota la paciència

del món", mentre que els exministres Sevilla i Gómez Navarro, més uns quants diputats socialistes més, critiquen explícitament la banca i implícitament la complaença del cap. L'esquerra no està a favor de la nacionalització de bancs, una oferta més pròpia de la dreta populista. Això ho saben els banquers, per als quals nacionalitzar és anomenar la soga a la casa del penjat. També saben que el problema és d'opinió pública i per això prodiguen campanyes publicitàries.

*Periodista. Editor d'El Siglo.